

Informácie pre verejnosť v zmysle §15a zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva

1) Informácie o zdroji ohrozenia

a) ohrozenia závažnou priemyselnou haváriou

V súlade so zákonom NR SR č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov na území bratislavského obvodu evidujeme 6 právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov v kategórii „A“ a 3 právnické osoby a fyzické osoby - podnikateľov v kategórii „B“.

b) ohrozenia vyplývajúce z umiestnenia nebezpečných látok

V zmysle vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z., o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov, územnom obvode Bratislava evidujeme 9 právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov.

c) ohrozenia spojené s únikom nebezpečných látok pri všetkých druhoch preprav

Bratislava je križovatkou cestných a železničných ťahov smerom do a z Čiech, Rakúska, Maďarska a do ostatných častí Slovenska. Z tohto dôvodu sú prepravované nebezpečné látky po všetkých hlavných cestných ťahoch a všetkých trasách železničnej dopravy a je tu nebezpečenstvo ohrozenia pri úniku.

V rámci Bratislavského obvodu sú vytypované cestné a železničné trasy:

Trasa č. 1 – hraničný priechod Rusovce - Bratislava – Malacky – hraničný priechod Kúty

Trasa č. 2 – hraničný priechod Svrčinovec – Žilina – Trenčín – Trnava - Bratislava –
hraničný priechod Rusovce

Trasa č. 3 – hraničný priechod Bratislava-Petržalka – Bratislava – Trnava - Nitra – Zvolen –
Lučenec – Rožňava – Košice – Michalovce - hraničný priechod Vyšné Nemecké

Trasa č. 4 – Bratislava-Ružinov-Trnávka – Trnava – Nitra – Zvolen – Lučenec – Rožňava – Košice

Trasa č. 5 – Bratislava-Vrakuňa – Senec – Dunajská Streda – hraničný priechod Medveďov

Trasa č. 6 – Bratislava – Dunajská Streda – Nové Zámky – Veľký Krtíš - Lučenec

Železničné trasy:

Územie obvodu je železničným uzlom, cez ktorý je prepravovaný tovar smerom a zo smeru Malacky, Marchegg, Rajka, Dunajská streda, Senec a Pezinok. Stanica Východ je zriaďovacia, v ktorej sa zostavujú vlaky, do ktorých sú zaraďované aj vozne s nebezpečnými látkami, ktoré odchádzajú na všetky uvedené smery. Vlaky s nebezpečnými látkami prichádzajú zo smerov Malacky, Marchegg, Senec a Pezinok. Do Bratislavy je zavedených 6 železničných tratí, z toho tri sú priamo stanicami Bratislavského uzla napojené na susedné štáty.

- Devínska Nová Ves – Marchegg - Viedeň
- Rusovce - Rajka - Győr - Budapešť
- Bratislava - Petržalka - Parnsdorf - Viedeň.

d) ohrozenia spôsobené leteckou prevádzkou

Letisko M.R. Štefánika – Airport Bratislava, a.s. (BTS) je hlavným a zároveň najväčším medzinárodným letiskom SR. Rozprestiera sa 9 km od centra hl. m. Bratislavy v Ivanke pri Dunaji, v nadmorskej výške 132 m n. m., na ploche 477 ha. Má mimoriadne vhodné klimatické podmienky a výhodnú polohu v stredoeurópskom regióne. Služi pravidelnej a nepravidelnej leteckej doprave na domácich i zahraničných linkách. Jeho okolie je možné považovať za rizikové z hľadiska leteckých havárií a úniku skladovaných ropných látok.

e) ohrozenia v prípade porušenia vodnej stavby

Územie Bratislava-Čunovo sa nachádza na začiatku vodohospodárskeho diela Gabčíkovo. V dôsledku rozrušenia uvedeného vodohospodárskeho diela by nemalo dochádzať k záplave.

f) riziká možnej kumulácie rôznych druhov mimoriadnych udalostí

- Z hľadiska hodnotenia účinkov možných MU na území obvodu za najpravdepodobnejšie situácie je možné považovať živelné pohromy vznikajúce po prietrži mračien, a následných privalových dažďov, čím dochádza k preplneniu korýt vodných tokov (Morava, Dunaj), k stúpaniu spodných vôd a následne k zaplaveniu blízkych domov a priľahlých poľnohospodárskych a lesných plôch, čím nastáva ohrozenie života a zdravia obyvateľov, domácich a divo žijúcich zvierat, znehodnoteniu poľnohospodárskych kultúr, znečisteniu

zdrojov pitnej vody, zaplaveniu cestných komunikácií a výpadku zdrojov elektrickej energie, ktoré sú v blízkosti vodných tokov.

- V druhom poradí dominuje možné ohrozenie zneužitím biologických alebo chemických prostriedkov pri teroristických útokoch. V rámci obvodu je vybudovaná sieť nákupných centier, v ktorých sa počas celého dňa pohybuje veľký počet obyvateľov. Najväčšie nákupné centrum umožňuje kapacitne kumuláciu až 5 000 osôb.
- V treťom poradí je možné ohrozenie obyvateľov únikom NL pri preprave cestnými a železničnými komunikáciami.
- V štvrtom poradí je možné ohrozenie obyvateľov pri úniku NL zo stacionárnych zdrojov.
- V piatom poradí je ohrozenie z veľkých lesných požiarov na území Malých Karpát, Devínskej kobyly, Lamača a Záhorskej Bystrici.

2) Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území a životnom prostredí

Podrobnejšie informácie sú uverejnené v analýze územia obvodu Bratislava z hľadiska možných mimoriadnych udalostí na web stránke www.minv.sk/?okresny-urad-bratislava

3) Nebezpečné vlastnosti vybraných chemických nebezpečných látok, ktoré by mohli spôsobiť mimoriadnu udalosť

Amoniak (NH_3) – veľmi nebezpečná látka – amoniak je bezfarebný, toxický, horľavý a pri určitých koncentráciách aj výbušný. Má charakteristický štiplavý až dráždivý a dusivý zápach zásaditej príchuť. Látka je vo vodách nebezpečná pre vodné živočíchy.

Sírouhlík (CS_2) – jedovatý, veľmi horľavý – sírouhlík je horľavá, bezfarebná až slabožltá ľahko prchavá, pohyblivá, silne lomiaci svetlo, vo vode málo rozpustná, jedovatá kvapalina. Do organizmu vstupuje najmä pľúcami, pri priamom kontakte sa dostáva do organizmu aj cez pokožku. Akútna otrava sa v podstate prejavuje ako narkóza.

Sírovodík (H_2S) - je mimoriadne horľavý, výbušný plyn. Ťažší ako vzduch. Je jedovatý až veľmi jedovatý pri vdýchnutí, V nižších koncentráciách dráždi oči, respiračný trakt a pokožku, pri predĺženej expozícii spôsobí pľúcny edém. Je veľmi jedovatý pre vodné organizmy.

Benzén (C_6H_6) – veľmi horľavá a jedovatá látka. Látka má aj preukázateľné mutagénne a karcinogénne účinky na človeka. Jedovatá pre vodné živočíchy.

Oxid siričitý (SO_2) – je stlačený, prípadne skvapalnený jedovatý plyn. Je ťažší ako vzduch. Má škodlivé účinky na rastliny a živočíchy, na ktoré má akútny účinok.

Propán – bután (C_3H_8 a C_4H_{10}) – mimoriadne horľavá látka. Priame toxické pôsobenie pri bežných koncentráciách v ovzduší nie je známe. Pri vysokých koncentráciách spôsobuje dusenie a kómu, najmä v uzavretých priestoroch. Nie sú známe žiadne škodlivé účinky na životné prostredie.

Terc-butylamín (TBA) – bezfarebná kvapalina amínového zápachu, dobre rozpustná vo vode. Do prostredia sa môže dostať vo forme výparov. Škodlivá, žieravá, dráždi pokožku, leptá tkanivá a sliznice, pary dráždia oči a dýchacie cesty. Vdychovanie výparov spôsobuje kašeľ, hnačky až bezvedomie.